

بریف (۳)

شیرزاد همینی

Sherzad55@hotmail.com

همووتان به زه‌حمه‌تی چوون، چهند سنورو دهراو کۇنترۇتان بېرى، ماندووبون، شەوانى كاروانه درېزىكە سەرماتان بۇو، ترسان، لە رېڭا دوورانه وە غەربىي لات و دايىك و ژنه‌كانتان كرد، بۇ جىڭەر كۆشەكانتان زۇر بە گەرمى و بە سۆزەوە گريان، باوكىان مەدۇ نەتائزانى، دايىكتان نەخۇش كەوت و لە جىياتى ئەو سەخلىت نەبۇون، شارتان گىراو پاش چەند رۇزىك، پاش چەند مانگىك، بە شىۋاوىيى ھەوالەكەتان زانى. كە زانىت سوودى نەبۇون، شتەكان خىرا تەواو بېبۇون. بەناچارى رەوشە نۇقىيەكەتان قبۇولكىردو بە گەرمىش چەپەلت بۇ سەركەوتتووان لېدا.

خانووتان ھەرزانپۇش كرد، منالىتان لەنماو وانەي ماتماتىك و مىزۇو، لە گۈرەپانى سروود خۇيىندى بەيانيان، لە گەرمەي يارى و سەمای خۇشىان دەرهەيتا. كە رۇيىشتىن، دىيارى نازدارو جوا نىتان فرۇشت. كە رۇيىشتىن سنورداش و ئاوداش و سەرداش و كەرامەتداش و پارداش و ناوداش كران. ھەر رۇيىشتىن و نەگەرانەوە.

كە رۇيىشتىن خۇتاتن تزویرىكىردى، ناواتان گۇپى، وېنەتان گۇپى، ئىفادەي راست و درۇتان تۆماركىردى. قىسىمى راست و قىسىمى دالى خۇتاتان بۇ نزىكتىن ھاورى و دادومرو پۇللىسى سەر سنوروران نەكىرددوه.

كە رۇيىشتىن، پارەتان تەواو بۇو، گىرەناتان بېرى، بىرسىتان بۇو، فىلتان لېڭرا، زۇرتان بىنى، باش و زۇر خراپتاتان بەسەرهات.

كە رۇيىشتىن ھەمووتان گەورەبۇن و گچەكە كرابونەوە، كچەكەبۇن و گەورەكابونەوە، راستكەبۇن و درۇزىناتان لېدىھەرچۇو، ئەۋەندە دۆزىان بۇون، بېرىۋايان پېتىكىردىن. دەستەنگىن و ئاواقاوت بۇون، بە نەخۇيىندەوارو كۆلەوار لەقەلەمەران. گەنجى و بە زەوق بۇون، بېرىبۇون، زۇو سەرتان پاك سېپى بۇو. سەيىتى گەورەتاتن تاشى تا گەنچ بىنەوە، سەرداشى زۇرى تالا و شىرىنتاتن بىنى، بە گەرمى و بەساردى و بە درۇو بە پېشوازى كران. ئەگەر گەرانەوە، ئەگەر رۇزى بىرياراتاندا بگەرپىنەوە، بەناچارى پاش تەممەنپىكى ماندوو و بېىزاز بىنەوە.

دەپى رېڭاى گەرانەوەشتاتان وا سەخت بىن، دەپى دوپىارە بەھەمان بەرنامەي جارانەوە بېرپىنەوە. يان ئەو سەھەرەي ئەمماجارە بۇ لاتەمۇ ئاسانتە، بۇ كۈلانەكەي جارانتانەو خۇشتە، نېشىپە دابەزىن ئاسانتە.

ئەگەر گەرانەوە، چەند كەس دەبىزىن چاڭىت كرد رۇيىشتى و زۇر چاڭىت كرد كە ھاتىتەوە. وەرەوە لېرە جوانى شۇخى گەنجى، رەنگت ھاتىتەوە بەر، گەنجىت بويىتەوە. ژىن و مردن بەيەكەوە، بۇون و نەبۇونى بەيەكەوە. يان زۇرىش بىن شەرم و راستورەوان، پېت دەلىن،

كە ھاتىتەوە، لېرە نازىت و كۈلانەكان بىزىت دەكەن، كەوتىتە دەرەوەي گەممەكان، دەرەوە كۆبۈونەوەكان، دوور لە زۇر بازىنەو دانىشتىن و لەيەككەيىشتىن، رۆزانە رېزۇ ٹاپۇورەي ئوتومۇبىلە تازىھە زۇرەكان بىزىت دەكەن، دووكەلى سوتانى بىن سوود و بىن گەرمائى دەتھەنگىنى. پەرۈزەكانى ئاوهەدانى، بوارو شەقام و لادىويارى لى رەماندى. نەخشەي تازىھە شارو گەرەكى نوى، سەرۋېبىت دەكەنەوە. شارو رېڭاو ئەوانى تو ھاموشۇت كىردىن، زۇر تۈپيان گۇپى، ئەو ھەوارە نامۇيىھە سەرى سېپى و ماندووى كىرىدى، ئەوانىش وەك تو ئەو زەمن و ئەو رەوشە زۇرى گۇپىن، مەنالەكانى گەورەبۇون، گەورەكان مەنال بۇونەوە، شارەكان، نىرخەكان، رەنگەكان ... تو ئەوانىش گۇپان ..

تو ھاتىتەوە يان ھەر لەپى، تو كە رۇيىشتىبۇو يان ھەر لېرە بۇي .. تو كە رۇيىشتىن زانىت دەگەرپىتەوە، كە گەراپتەوە زانىت ناخەوېتەوە، ... تەممەن بەشى ئەو چوون و ھاتىتەوە دەكەت ... ٩٩٩!! تو دەتەنەن بچىت و بگەرىتەوە، يەك چوون و يەك گەرانەوە ھەيە ٩٩.. كاروان يەك سەرەو نابېتە دووان، ئەگەر بۇ زۇركەسى ئەو جىبهانە چوون و ھاتىن ھەيە، بۇ شىلۇھ يەك چوونەو يەك ھاتىنەوەيە، ناتوانى دوو كاروان لەو تەممەن و رۇزگارو لەنماو كۆمەنگايىھە بىكمىت، ناتوانىت .. ئىيە شارەزاي يەك بوارو يەك ھەوارو يەك زمان و يەك كەلتۈرۈ دەبن، بەرگەمى دوو و سى و كۆپان و نوى ئاگرەن ...! رۇيىشتىن و گۈزەرى تەممەن وەك ھەيچ رۇيىشتىن و ئاودىبۇونپىكى تەرنى يە.